

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA (1939-1945)

1. Podivná válka (1939)

Je to zvláštní věc. Celá tisíciletí se o světových válkách nehovořilo a teď tu máme dvě v jednom století. Mám-li být přesný, pak řeknu, že dokonce v jediném půlstoletí. Jako kdyby se lidem zalíbilo válčit... Zeptejme se s trochou ironie, mají snad národy zase o něco modernější zbraně než v té válce první, které by si chtěly vyzkoušet? Němci by odpověděli: samozřejmě, to budete koukat. Američané se ke konci války všem dosavadním zbraním jen trpce pousmějí a svět spatří něco, co se podobá snad jen tomu nejhoršímu snu. Zrealizují výbuch uranu a plutonia, tedy atomových bomb, chcete-li...

Meziválečná doba nám poukázala na státy, které se cítí pokořeny a nedoceny. Právě zde se zvedla silná vlna podivného nacionalismu, zvláštní chuti projevit své vlastenectví... Ten směr byl nazván nacismus, ale svůj hanlivý nádech získává až tehdy, když se světu otevřou oči a on odhalí, jakého zvěrstva je nacismus schopen. Za určitou formu nacismu lze považovat známý fašismus, který sice zní snad o něco důstojněji, ale zase jen ve svých počátcích. A najednou tu máme na scéně státy, kterým jako kdyby někdo vzal jejich vlastní svědomí. Ano, opravdu se nám bude zdát, že Němci, Italové, Japonci, ale i státy, které se zařadily mezi desítky jejich spojenců, se nezastaví naprosto před ničím.

Pojďme se v této první kapitole podívat pouze na počáteční rok války. Píše se rok 1939 a Hitler už nějaký čas ovládá území Rakouska, Čech a Moravy. Dokonce těmto zemím ani neponechal jejich původní názvy, jako „slabé“ národy toho nejsou hodny, opravdové hodnoty budou přece, jak od sám říkal, schopny pouze pod jeho nadvládou. A tak z Rakouska učinil roku 1938 Ostmark (Východní marku Německa) a z našeho území o rok později Protektorát. Ale skutečná válka začala až 1. září tohoto roku. Tehdy si Hitler usmyslil, že má už dost diplomatických cest, kterými vcelku bez problému evropské státy připojoval. Němci musí přece ukázat také svůj vojenský arzenál...!

Pravda, i válka s Polskem, kterou celý tento vleklý světový konflikt započal, měla svou záminku. Hitler nechal v hornoslezském městě Gleiwitz přepadnout své vlastní vysíláče „polskými“ vojáky. Řeknete si, že se mu je snad nepodařilo ubránit, ale ona se má celá situace trochu jinak. Na první pohled skutečně šlo o polské vojáky, ovšem hned na ten druhý jste odhalili, že to byli Němci, kteří byli za Poláky pouze převlečení. Ovšem široká německá veřejnost celou záležitost samozřejmě neprohlédla. A tak byla vlastně válka patřičně odůvodněna. A když Němcům podle tajných úmluv pomohl paradoxně Sovětský svaz, bylo Polsko během čtyř týdnů dobyt.

A zatímco se Sovětský svaz pustil do zimní války s Fíny, kde rozhodovala rychlá jízda finských lyžařů, mnil si Hitler spokojeně ruce. Za celou dobu se totiž Západní Evropa nezmohla na sebemenší odpor. A to, že Francie s Británií oficiálně vyhlásily 3. září po napadení Polska Hitlerovi válku, zůstávalo spíš pouze jakýmsi gestem. Ke skutečné vojenské operaci totiž zatím nedošlo. A tak si Hitler odpočine a počká do jara. Jakmile ucítí vůni prvních rozkvetlých travin, pustí se do další invaze. Jenže o tom bude řeč až v další kapitole.